

โครงการเสวนาทางวิชาการ

PBO กลไกใหม่ของรัฐสภา ในการพิจารณางบประมาณแผ่นดิน

วันพฤหัสบดีที่ 26 พฤษภาคม 2559

ณ บริเวณห้องโถง อาคารรัฐสภา 1

สำนักงานงบประมาณของรัฐสภา

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

โครงการเสวนาทางวิชาการ
เรื่อง “PBO กลไกใหม่ของรัฐสภาในการพิจารณางบประมาณแผ่นดิน”
วันพฤหัสบดีที่ 26 พฤษภาคม 2559
ณ บริเวณห้องโถง อาคารรัฐสภา 1

สำนักงานงบประมาณของรัฐสภา
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

โครงการเสวนาทางวิชาการ ของสำนักงบประมาณของรัฐสภา เรื่อง “PBO กลไกใหม่ของรัฐสภาในการพิจารณางบประมาณแผ่นดิน”

1. หลักการและเหตุผล

งบประมาณแผ่นดิน คือ เครื่องมือสำคัญของรัฐบาลในการบริหารราชการแผ่นดิน เป็นปัจจัยในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ การพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน รวมถึงสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมโดยรวม

ในรูปแบบการปกครองระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภา รัฐบาลจะนำเงินแผ่นดินไปใช้จ่ายได้ก็ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากรัฐสภา ในฐานะที่เป็นผู้แทนของปวงชนชาวไทย มีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบและควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล ดังนั้น การพิจารณาอนุมัติงบประมาณ และการติดตามตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ จึงเป็นภารกิจสำคัญของฝ่ายนิติบัญญัติ ซึ่งจะต้องวิเคราะห์พิจารณาด้วยความละเอียดรอบคอบ ด้วยหลักการทางวิชาการและข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้องแม่นยำและเพียงพอ เพื่อให้การจัดสรรงบประมาณแผ่นดิน เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศชาติและประชาชนอย่างแท้จริง

คณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 จึงได้เสนอให้มีการจัดตั้งหน่วยงานประจำชั้นในสังกัดรัฐสภาเพื่อทำหน้าที่ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และให้การสนับสนุนข้อมูลเกี่ยวกับการพิจารณางบประมาณแก่คณะกรรมการการวิสามัญฯ และสมาชิกรัฐสภา ด้วยหลักทางวิชาการ ที่มีความอิสระ และเป็นกลางทางการเมือง

ด้วยเหตุดังกล่าว คณะกรรมการข้าราชการรัฐสภา (ก.ร.) จึงได้มีประกาศรัฐสภาจัดตั้ง “สำนักงานงบประมาณของรัฐสภา” หรือ PBO ขึ้นในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ตามประกาศรัฐสภา เรื่องการแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ 6) ลงวันที่ 21 มีนาคม 2556 โดยให้มีฐานะเป็นหน่วยงานขึ้นตรงต่อเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรมีอำนาจหน้าที่ ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และจัดทำรายงานด้านเศรษฐกิจ การเงินการคลัง การงบประมาณ และการคาดการณ์ภาวะเศรษฐกิจและงบประมาณของประเทศ ทั้งระยะสั้นและระยะยาว ให้คำปรึกษา เสนอแนะ หรือให้ความเห็นเกี่ยวกับกระบวนการงบประมาณของรัฐสภา หรือเรื่องที่คณะกรรมการสิทธิการของสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาพิจารณาศึกษา และจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณของรัฐสภา รวมทั้งติดตาม ตรวจสอบ การใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดินของรัฐบาล ให้เป็นไปอย่างเหมาะสม คุ่มค่า สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายที่รัฐสภาให้ความเห็นชอบ

อย่างไรก็ตาม สำนักงานงบประมาณของรัฐสภาเป็นเพียงหน่วยงานทางวิชาการของรัฐสภาเท่านั้น ผลการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรายงานทางวิชาการจะไม่เกิดประโยชน์อันใดเลย หากไม่ได้มีการเผยแพร่และนำไปใช้ประโยชน์อย่างแท้จริงของผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ จากการสำรวจความคิดเห็นของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่เป็นกรรมการวิสามัญฯ เกี่ยวกับความพึงพอใจและความคาดหวังต่อการทำงานของสำนักงานงบประมาณของรัฐสภาในการสนับสนุนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ที่ผ่านมา พบว่าสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพียงบางส่วน ที่รับทราบถึงการจัดตั้ง และเข้าใจในบทบาท อำนาจหน้าที่ และภารกิจของสำนักงานงบประมาณของรัฐสภา และได้นำผลงานและเอกสารทางวิชาการ

ของสำนักงบประมาณของรัฐสภา ไปใช้ประโยชน์ในการพิจารณางบประมาณ และมีข้อเสนอแนะให้มีการจัดเวทีเสวนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติและสำนักงบประมาณของรัฐสภา เพื่อจะได้ทราบปัญหาและอุปสรรคในการพิจารณางบประมาณรายจ่ายของคณะกรรมการในปีที่ผ่านมาและแนวโน้มการพิจารณาในอนาคต

ดังนั้น การสร้างความรับรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับบทบาท อำนาจหน้าที่ และผลงานทางวิชาการของสำนักงบประมาณของรัฐสภา แก่คณะกรรมการ สมาชิกรัฐสภา และผู้เกี่ยวข้องับกระบวนการจัดทำและพิจารณางบประมาณ ตลอดจนประชาชนโดยทั่วไป สำนักงบประมาณของรัฐสภา สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จึงได้จัดทำโครงการเสวนาทางวิชาการ ของสำนักงบประมาณของรัฐสภา เรื่อง “PBO กลไกใหม่ของรัฐสภาในการพิจารณางบประมาณแผ่นดิน” เพื่อเป็นเวทีในการสร้างความรับรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญบทบาทของหน่วยงานวิเคราะห์ทั้งงบประมาณของรัฐสภา (PBO) เผยแพร่ภารกิจและผลงานของสำนักงบประมาณของรัฐสภา ตลอดจนระดมความคิดเห็นของสมาชิกรัฐสภาและผู้เกี่ยวข้องอันจะนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาการทำงานของสำนักงบประมาณของรัฐสภาให้เกิดประโยชน์ยิ่งขึ้นไป

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อสร้างการรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทและอำนาจหน้าที่ของสำนักงบประมาณของรัฐสภา (PBO)

2.2 เพื่อประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ภารกิจและผลงานทางวิชาการของสำนักงบประมาณของรัฐสภา

2.3 เพื่อเป็นเวทีระดมความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องต่อความคาดหวังในการทำงานของสำนักงบประมาณของรัฐสภา

3. เป้าหมาย

3.1 สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) ซึ่งทำหน้าที่สมาชิกรัฐสภาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2557 มีความรู้และเข้าใจถึงความสำคัญ บทบาท อำนาจหน้าที่ และผลงานของสำนักงานงบประมาณของรัฐสภา

3.2 สำนักงานงบประมาณของรัฐสภาเป็นที่รู้จักของสมาชิกรัฐสภา กรรมการ และข้าราชการของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เป็นการสร้างภาคีความร่วมมือในการติดต่อประสานงาน และการทำงานของสำนักงานงบประมาณของรัฐสภา

4. กลุ่มเป้าหมาย

4.1 สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) ซึ่งทำหน้าที่สมาชิกรัฐสภาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2557

4.2 ผู้บริหารของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

4.3 ข้าราชการรัฐสภาสามัญของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

4.4 บุคคลที่เกี่ยวข้องในวงงานรัฐสภา สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ สื่อมวลชน และผู้สนใจโดยทั่วไป

4.5 นักวิเคราะห์งบประมาณของสำนักงานงบประมาณของรัฐสภา และเจ้าหน้าที่ประจำคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

5. วิธีการดำเนินงานและกิจกรรม

5.1 จัดนิทรรศการและสื่อวีดิทัศน์เกี่ยวกับความสำคัญ บทบาท อำนาจหน้าที่ และเผยแพร่ผลงานทางวิชาการของสำนักงานงบประมาณของรัฐสภา

5.2 จัดเวทีเสวนา เรื่อง “PBO กลไกใหม่ของรัฐสภาในการพิจารณางบประมาณแผ่นดิน”

5.3 เปิดเวทีระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทและความคาดหวังของสมาชิกรัฐสภาและผู้เกี่ยวข้อง ต่อการทำงานของสำนักงานงบประมาณของรัฐสภา

6. ระยะเวลาดำเนินงาน

วันพฤหัสบดีที่ 26 พฤษภาคม 2559

7. งบประมาณ

งบประมาณ จำนวน 132,000 บาท (หนึ่งแสนสามหมื่นสองพันบาทถ้วน)

8. ผู้รับผิดชอบโครงการ

สำนักงานงบประมาณของรัฐสภา สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

9. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

9.1 ทำให้สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) ซึ่งทำหน้าที่สมาชิกรัฐสภาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2557 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ บทบาท อำนาจหน้าที่ และเห็นความสำคัญของสำนักงานงบประมาณของรัฐสภา ในการทำหน้าที่สนับสนุนการพิจารณางบประมาณรายจ่ายแผ่นดินของรัฐสภา

9.2 ทำให้สำนักงานงบประมาณของรัฐสภาเป็นที่รู้จักของสมาชิก รัฐสภา กรรมการ และข้าราชการของทั้งสองสำนักงาน เป็นการสร้าง ภาวศึความร่วมมือในการการทำงาน และการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ ของสำนักงานงบประมาณของรัฐสภา

9.3 ทำให้รับทราบความคาดหวังและข้อเสนอแนะของสมาชิก
รัฐสภา และผู้เกี่ยวข้องต่อการทำงานของสำนักงบประมาณของรัฐสภา
อันจะนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการทำงานให้เกิด
ประสิทธิภาพและเป็นประโยชน์ยิ่งขึ้นไป

10. ตัวชี้วัด

10.1 ร้อยละ 80 ของผู้เข้าร่วมโครงการเข้าใจถึงความสำคัญ
บทบาท อำนาจหน้าที่ของหน่วยงานวิเคราะห์งบประมาณของรัฐสภา
(PBO)

10.2 ร้อยละ 80 ของผู้เข้าร่วมโครงการรับรู้ถึงภารกิจ อำนาจ
หน้าที่ และผลการทำงานที่ผ่านมา รวมถึงสามารถเข้าถึงบริการ
ทางวิชาการ และงานสนับสนุนข้อมูลในการสนับสนุนการพิจารณา
งบประมาณของสำนักงบประมาณของรัฐสภาได้

11. การติดตามและประเมินผล

11.1 ใช้แบบสอบถาม

11.2 ติดตามผลการนำผลงานของโครงการไปปรับใช้ในการ
ปฏิบัติงานจริง

กำหนดการ
โครงการเสวนาทางวิชาการ ของสำนักงบประมาณของรัฐสภา
เรื่อง “PBO กลไกใหม่ของรัฐสภาในการพิจารณางบประมาณแผ่นดิน”
วันพฤหัสบดีที่ 26 พฤษภาคม 2559
ณ บริเวณห้องโถง อาคารรัฐสภา 1

- 08.00 – 09.00 น. ลงทะเบียนกลุ่มเป้าหมาย
- 09.00 – 09.15 น. ชมวีดิทัศน์ของสำนักงบประมาณ
ของรัฐสภา
- 09.15 – 09.45 น. พิธีเปิดเวทีเสวนาและนิทรรศการ
- 10.00 – 12.00 น. - การเสวนาทางวิชาการ เรื่อง “PBO กลไกใหม่
ของรัฐสภาในการพิจารณางบประมาณแผ่นดิน”
โดย
- 1) นายนิเวศน์ นันทจิต ผู้แทน สนช.
 - 2) นายสีมา สีमानนท์ ผู้แทน สนช./อ.กร.
 - 3) พลเรือเอก อมรเทพ ณ บางช้าง ผู้แทน สนช.
 - 4) นายเดชา ดีผดุง ประธานคณะกรรมการ
ปรับปรุงโครงสร้าง
อำนาจหน้าที่ของสำนัก
งบประมาณของรัฐสภา
- **เวทีรับฟังความคิดเห็น**
ของสมาชิก สนช. และผู้เกี่ยวข้องต่อบทบาท
ของสำนักงบประมาณของรัฐสภา

- หมายเหตุ**
- กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 200 คน
 - กำหนดการอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม
 - ภายในงานมีนิทรรศการเกี่ยวกับภารกิจและผลงานสำนักงบประมาณ
ของรัฐสภาตลอดทั้งวัน
 - ช่วงเวลา 09.45 – 10.00 น. รับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม

แนวคิดและความสำคัญของ PBO

Parliamentary Budget Office หรือ PBO เป็นหน่วยงานงบประมาณของฝ่ายนิติบัญญัติ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีความเป็นอิสระ (Independent Fiscal Institution) สร้างความโปร่งใสและรับผิดชอบต่อรัฐสภา ทั้งสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา ไม่ฝักใฝ่พรรคการเมืองใด พรรคการเมืองหนึ่งหรือไม่เลือกข้าง (non-parliament)

การจัดตั้งหน่วยงานงบประมาณของฝ่ายนิติบัญญัติมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ฝ่ายนิติบัญญัติมีบทบาทในกระบวนการพิจารณาแผ่นดินมากขึ้นด้วยศักยภาพที่เท่าเทียมกับฝ่ายบริหารโดยอาศัยข้อมูลจากหน่วยงานงบประมาณของฝ่ายนิติบัญญัติเอง ทั้งนี้หน่วยงานงบประมาณของฝ่ายนิติบัญญัติอาจทำหน้าที่ได้หลายอย่าง แต่หน้าที่สำคัญที่พึงปฏิบัติอย่างน้อยที่สุดนั้น มี 4 ประการ ดังนี้

1. การพยากรณ์เศรษฐกิจ (Economic Forecasts) การวิเคราะห์งบประมาณทั้งหมดนั้นควรเริ่มด้วยการพยากรณ์เศรษฐกิจ ทั้งนี้การพยากรณ์ต้องเป็นไปตามข้อเท็จจริงที่ปรากฏ ตั้งอยู่บนสมมติฐานที่เป็นปัจจุบัน เช่น กฎหมายที่บังคับใช้อยู่ในเวลานั้น อัตราดอกเบี้ยหรือราคาสินค้า ณ ขณะนั้น สิ่งสำคัญ คือ ไม่ควรพยากรณ์เศรษฐกิจจากร่างนโยบาย

2. การประมาณการระดับฐาน (Baseline Estimates) การประมาณการจากข้อมูลรายได้และรายจ่ายภาครัฐที่เกิดขึ้นจริง โดยวิเคราะห์จากกฎหมายที่รัฐบังคับใช้อยู่ และไม่นำร่างนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาลมากำหนดเป็นข้อสมมติฐานในการประมาณการ

3. การวิเคราะห์ร่างงบประมาณของฝ่ายบริหาร (Analysis of the Executive's Budget Proposals) คือการประเมินงบประมาณตามร่างงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่ฝ่ายบริหารเสนอ การประเมิน (Assessment) นี้ไม่ควรเป็นการประเมินค่าตามรายการหรือแผนงาน (Programmatic Evaluation) ซึ่งใช้เวลามากในการดำเนินการ แต่ควร

วิเคราะห์ตามหลักวิชาการเพื่อประมาณการงบประมาณที่ประกอบอยู่ในร่างงบประมาณรายจ่ายประจำปี ซึ่งจะสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่งบประมาณของฝ่ายบริหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หากการประมาณการของสองหน่วยงานไม่เกิดความแตกต่างกันมากนัก

4. การวิเคราะห์ระยะกลาง (Medium-Term Analysis) หน้าที่ในการวิเคราะห์ทั้งหมดที่กล่าวมาข้างต้นควรเป็นการวิเคราะห์ในระยะกลางเป็นอย่างน้อย เนื่องจากผลจากการวิเคราะห์จะเป็นการเตือนฝ่ายบริหารและประชาชนให้ทราบถึงผลของงบประมาณและนโยบายในปัจจุบันซึ่งจะสืบเนื่องในปีงบประมาณต่อไป นอกจากนี้ การวิเคราะห์ระยะกลางควรจะรวมถึงเรื่องความเสี่ยงทางการคลังด้วย เช่น ผลจากโครงการประกันหนี้ การให้บำนาญ ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน และโครงการอื่น ๆ ที่อาจก่อให้เกิดภาระหนี้ (Contingent Liabilities)

นอกจากหน้าที่ 4 ประการสำคัญข้างต้น ยังอาจรวมถึงหน้าที่อื่น ๆ แล้วแต่แต่ละประเทศ เช่น

- **การวิเคราะห์ร่างนโยบาย (Analysis of Policy Proposals)** คือการประมาณการต้นทุนของร่างนโยบายต่าง ๆ ทั้งนี้ การประมาณการผลกระทบต้องประมาณทุกร่างนโยบายอาจใช้เวลามาก ดังนั้น จึงอาจจะต้องมีข้อตกลงร่วมกันระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติกับหน่วยงานผู้ทำหน้าที่วิเคราะห์ว่าร่างนโยบายใดที่จะนำมาวิเคราะห์ เช่น การประมาณการต้นทุนเฉพาะร่างนโยบายที่ส่งผลกระทบต่อประมาณมากที่สุด หรือการวิเคราะห์เฉพาะร่างนโยบายที่ผ่านการเห็นชอบจากคณะกรรมการหรืออนุกรรมการที่สำคัญ ซึ่งจะทำให้ลดปริมาณร่างนโยบายที่จะต้องวิเคราะห์ลงได้

- การเสนอทางเลือกในการตัดลดรายจ่าย (Options for Spending Cuts) ฝ่ายนิติบัญญัติจะได้ประโยชน์จากการเสนอทางเลือกในการตัดลดรายจ่าย โดยแนวทางที่เลือกควรตั้งอยู่บนโครงการที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากกว่าค่านึงถึงประโยชน์ทางการเมือง ทั้งนี้ หน่วยงานงบประมาณของฝ่ายนิติบัญญัติควรแจกแจงทางเลือกมากกว่าแนะนำให้เลือกแนวทางใดแนวทางหนึ่ง เนื่องจากอาจทำให้เกิดประเด็นปัญหาเกี่ยวกับความเป็นอิสระของหน่วยงานได้

- การวิเคราะห์กฎหมาย (Analysis of Regulations) กฎหมายย่อมส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจได้มากกว่าการตัดสินใจในเรื่องรายจ่ายและการจัดเก็บภาษี เนื่องจากกฎหมายบังคับใช้ต่อนิติบุคคล ปัจเจก หรือองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (Subnational Governments) หน่วยงานด้านงบประมาณอาจทบทวนกฎหมายหรือจัดทำข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อฝ่ายนิติบัญญัติโดยประมาณการผลกระทบทางเศรษฐกิจ การวิเคราะห์กฎหมายอาจใช้เวลาในการดำเนินการมาก ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับจำนวนกฎหมายที่ทบทวนและความซับซ้อนของกฎหมายด้วย

- การวิเคราะห์เศรษฐกิจ (Economic Analysis) เพื่อให้ฝ่ายนิติบัญญัติเข้าใจผลกระทบต่องบประมาณในระยะสั้นและระยะยาวของร่างนโยบายที่เกี่ยวข้อง นอกจากนั้น ยังเป็นการเตรียมความพร้อมให้แก่นักวิเคราะห์ของหน่วยงานเพื่อประมาณการร่างงบประมาณ

- การวิเคราะห์ภาษี (Tax Analysis) การวิเคราะห์นโยบายภาษี เช่น การประมาณการผลกระทบของร่างกฎหมายภาษีหรือกฎหมายภาษีที่มีผลบังคับใช้ส่งผลให้เกิดความเปลี่ยนแปลงต่อความเติบโตทางเศรษฐกิจหรือมาตรการกระจายผลกระทบของร่างกฎหมายภาษีประเภทต่าง ๆ

- การจัดทำนโยบายโดยสังเขป (Policy Briefs) เนื่องจากเรื่องของงบประมาณนั้นมีความซับซ้อน การทำนโยบายโดยสังเขปจึงเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่สมาชิกรัฐสภา ตลอดจนชนสื่อมวลชนและประชาชนให้เข้าถึงและเข้าใจในเรื่องงบประมาณได้ดีขึ้น

- การวิเคราะห์ระยะยาว (Long-Term Analysis) คือ การวิเคราะห์แนวโน้มของงบประมาณเป็นเวลาหลายปี ซึ่งจะมีประโยชน์อย่างมากต่อฝ่ายนิติบัญญัติ เช่น หลายประเทศกำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุและหลายประเทศมีโครงการรองรับสังคมผู้สูงอายุจึงก่อให้เกิดการถ่ายโอนทรัพยากร (และต้นทุน) จากคนรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่ง

โดยสรุปในปัจจุบันหลายประเทศได้จัดตั้งหน่วยงานลักษณะนี้โดยอยู่ภายใต้สังกัดต่างกันและมีชื่อเรียกต่างกันไป ดังนี้

ประเทศที่มีหน่วยงานดังกล่าวภายใต้ฝ่ายนิติบัญญัติ โดยเป็นหน่วยงานหนึ่งในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้แก่

- ประเทศฟิลิปปินส์ Congressional Policy and Budget Research Department
- ประเทศเม็กซิโก Center for Public Finance Studies
- ประเทศญี่ปุ่น Research Office on Budget
- ประเทศอิสราเอล Budgetary Control Department

ประเทศที่มีหน่วยงานดังกล่าวภายใต้ฝ่ายนิติบัญญัติ โดยเป็นหน่วยงานอิสระเทียบเท่าสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้แก่

- ประเทศสหรัฐอเมริกา Congressional Budget Office
- ประเทศเกาหลีใต้ National Assembly Budget Office
- ประเทศออสเตรเลีย Parliamentary Budget Office

สำนักงบประมาณของรัฐสภา (ประเทศไทย)

ที่มาในการจัดตั้ง

1. บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 กำหนดให้รัฐสภาในฐานะฝ่ายนิติบัญญัติ มีบทบาทสำคัญในการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน โดยมีอำนาจในการพิจารณาอนุมัติจัดสรรงบประมาณแผ่นดิน ควบคุม ติดตาม และตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดินของฝ่ายบริหารและหน่วยงานภาครัฐให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล และประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติและประชาชน

2. คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 ของสภาผู้แทนราษฎร ได้มีข้อสังเกตว่า รัฐสภาควรพิจารณากำหนดให้มีสำนักงบประมาณของรัฐสภา (Parliament Budget Office : PBO) เพื่อทำการวิเคราะห์งบประมาณของประเทศที่นำเสนอเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีและเพื่อสนับสนุนการทำงานของฝ่ายนิติบัญญัติรวมถึงคณะกรรมาธิการชุดต่างๆ ของรัฐสภา ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดการตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจของฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ

3. การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของรัฐสภาไทยเฉพาะในชั้นคณะกรรมาธิการฯอาศัยข้อมูลจากหน่วยงานของฝ่ายบริหารเป็นหลัก ซึ่งในส่วนของการดำเนินการของคณะกรรมาธิการฯ ยังมีปัญหา อุปสรรค การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงวิชาการและบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านกระบวนการงบประมาณที่จะสนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมาธิการฯ

โดยในปัจจุบันส่วนราชการสังกัดรัฐสภาทำหน้าที่เพียงปฏิบัติงานด้านเลขานุการรองรับคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี สภาผู้แทนราษฎรและคณะกรรมการวิสามัญศึกษากร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี วุฒิสภา จำนวน 2 หน่วยงาน คือ

1) กลุ่มงานคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี สำนักกรรมการ 1 สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

2) กลุ่มงานคณะกรรมการวิสามัญ 2 สำนักกรรมการ 1 สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปัจจัยสำคัญที่เป็นความท้าทายของรัฐสภาในการดำเนินการเกี่ยวกับกระบวนการงบประมาณ คือ การเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานทั้งด้านกลไก เครื่องมือ บุคลากร และการสร้างคุณภาพด้านระบบการตรวจสอบงบประมาณแผ่นดิน เพื่อให้การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง

เหตุผลและความจำเป็น

1. ปัจจุบันองค์การระหว่างประเทศ อาทิ สหประชาชาติ ธนาคารโลก กระทรวงพัฒนาระหว่างประเทศ ให้ความสำคัญกับการสร้างความเข้มแข็งของรัฐสภาในการทบทวน ติดตาม และตรวจสอบงบประมาณแผ่นดิน ประกอบกับรัฐสภาต่างประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา ก็มีการจัดตั้งสำนักงานวิเคราะห์และติดตามการใช้งบประมาณแห่งรัฐสภา (CBO) ซึ่งมีฐานะเป็นหน่วยงานอิสระ เพื่อให้เป็นกลไกของรัฐสภาในการวิเคราะห์การงบประมาณ การจัดทำงบประมาณของรัฐที่เสนอโดยประธานาธิบดีต่อรัฐสภา และการใช้งบประมาณที่เป็นผลจากกฎหมายต่างๆ เป็นต้น

2. ปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเป็นไปอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบต่อทุกภาคส่วน รัฐสภาจึงจำเป็นต้องมีการทบทวน ปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงการดำเนินการเกี่ยวกับกระบวนการงบประมาณในเชิงพัฒนาที่แสดงถึงความรับผิดชอบต่อภาคประชาชนให้มากขึ้น

วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งสำนักงบประมาณของรัฐสภา

1. เพื่อเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่วิเคราะห์ข้อมูลเชิงวิชาการเกี่ยวกับสถานการณ์เศรษฐกิจและสังคม วิเคราะห์งบประมาณ วิเคราะห์ความเหมาะสมของการกำหนดวงเงินงบประมาณรายจ่าย เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาและตัดสินใจให้กับคณะกรรมการฯ ในการควบคุมกำกับ ติดตามและตรวจสอบการใช้งบประมาณแผ่นดิน ทั้งในเชิงนโยบายและเชิงกระบวนการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็ง และเพิ่มขีดความสามารถให้กับฝ่ายนิติบัญญัติในการกำกับ ควบคุม ตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดิน รวมทั้งการบริหารจัดการทรัพยากรของประเทศของฝ่ายบริหารให้เกิดความเป็นธรรม เหมาะสม ตามหลักธรรมาภิบาล

การจัดตั้งสำนักงบประมาณของรัฐสภา

ได้มีการจัดตั้งสำนักงบประมาณของรัฐสภาขึ้นในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ตามประกาศของรัฐสภา เรื่องการแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2556 ลงวันที่ 21 มีนาคม 2556 กำหนดให้สำนักงบประมาณของรัฐสภา มีฐานะเป็นกลุ่มงาน ขึ้นตรงต่อเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

วิสัยทัศน์ (VISION)

เป็นหน่วยงานสนับสนุนฝ่ายนิติบัญญัติในการพิจารณาอนุมัติงบประมาณรายจ่าย ด้วยข้อมูลทางวิชาการที่มีความอิสระและเป็นกลาง

พันธกิจ (MISSIONS)

1. สนับสนุนข้อมูลสารสนเทศ ด้านการเงิน การคลังและงบประมาณ ตลอดจนศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อให้ข้อเสนอแนะแก่สมาชิกรัฐสภา และคณะกรรมการธิการ เพื่อประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี
2. สนับสนุนการติดตามประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณของรัฐบาล และผลการดำเนินงานตามที่ได้แถลงนโยบายไว้ต่อรัฐสภา
3. วิเคราะห์ ประเมินผลกระทบรายได้และรายจ่าย จากร่างพระราชบัญญัติด้านการเงินและการคลัง
4. เผยแพร่ ข้อมูลสารสนเทศ ด้านการเงิน การคลังและงบประมาณ แก่สมาชิกรัฐสภาและสาธารณชน

อำนาจหน้าที่

ตามประกาศคณะกรรมการข้าราชการรัฐสภา เรื่องการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของส่วนราชการในสังกัดสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2556 ลงวันที่ 21 มีนาคม 2556 ข้อ 26 ได้กำหนดให้สำนักงานงบประมาณของรัฐสภา มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และการจัดทำรายงานด้านเศรษฐศาสตร์ การเงินการคลัง การงบประมาณ รวมทั้งจัดทำประมาณการภาวะเศรษฐกิจและงบประมาณ ทั้งระยะสั้นและระยะยาวและด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องตามความประสงค์ของสมาชิกรัฐสภา ให้คำปรึกษา เสนอแนะ หรือให้ความเห็นเกี่ยวกับกระบวนการงบประมาณของรัฐสภา หรือเรื่องที่คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณ หรือคณะอนุกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาดำเนินการศึกษา

2. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย รวมทั้งจัดทำประมาณการรายได้ ค่าใช้จ่ายที่เป็นผลกระทบจากร่างพระราชบัญญัติด้านการเงิน การคลัง เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะต่อสมาชิกรัฐสภา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายและร่างพระราชบัญญัติด้านการเงิน การคลัง

3. ติดตาม ตรวจสอบ การใช้จ่ายงบประมาณของรัฐบาลให้เป็นไปอย่างเหมาะสม คุ่มค่า และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติที่รัฐสภาให้ความเห็นชอบ และจัดทำรายงานเสนอต่อรัฐสภา

4. จัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ งบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณของรัฐสภา ทั้งข้อมูลก่อน การพิจารณาโครงการ ข้อมูลระหว่างดำเนินโครงการ และข้อมูลหลังการดำเนินโครงการ

5. ปฏิบัติงานร่วมกับ หรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือตามที่ได้รับมอบหมาย

โครงสร้าง/บุคลากร

คณะกรรมการข้าราชการรัฐสภา ได้มีหนังสือ ที่ 27 /2556 (ว11) ลงวันที่ 29 มีนาคม 2556 เรื่องการจัดตั้งสำนักงบประมาณของรัฐสภา ได้กำหนดกรอบอัตรากำลังของสำนักงบประมาณของรัฐสภา จำนวน 31 อัตรา ประกอบด้วย รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร 1 อัตราและนักวิเคราะห์ งบประมาณ 30 อัตรา

ปัจจุบันมีข้าราชการปฏิบัติงานจำนวน 20 คน ประกอบด้วย ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน 1 คน นักวิเคราะห์งบประมาณ จำนวน 15 คนและ เจ้าพนักงานธุรการ จำนวน 4 คน โดยเริ่มปฏิบัติราชการ ตั้งแต่วันที่ 3 พฤศจิกายน 2557 เป็นต้นมา ซึ่งถือว่าเป็นวันเริ่มต้นการปฏิบัติงานตามภารกิจของสำนักงบประมาณของรัฐสภาอย่างเป็นทางการ

โครงสร้างสำนักงานประมงของรัฐสภา

นายบทสรณ์ ทวี

ผู้บังคับบัญชาสำนักงานประมงรัฐสภา

ส.ส.ต. ธาม มาฉิม

นักวิเคราะห์งบประมาณสำนักงานยุติธรรม

นางสาวปิยวรรณ เงินรัมย์

นักวิเคราะห์งบประมาณสำนักงานยุติธรรม

นายชูเกียรติ รักบ้านหนึ่ง

นักวิเคราะห์งบประมาณสำนักงานยุติธรรม

นายภัทร ศิริวัจน์เต๋อ

นักวิเคราะห์งบประมาณสำนักงานยุติธรรม

นางสาววิรัตน์ เต็มภูวาทิต

นักวิเคราะห์งบประมาณสำนักงานยุติธรรม

นางสาวกัญชฌานา เม็งรัมย์

นักวิเคราะห์งบประมาณสำนักงานยุติธรรม

นางสาวกมลดา จินพงศ์

นักวิเคราะห์งบประมาณสำนักงานยุติธรรม

นางสาวนิลา ชูชาย

นักวิเคราะห์งบประมาณสำนักงานยุติธรรม

นางฉวีชา รักน้อย

นักวิเคราะห์งบประมาณสำนักงานยุติธรรม

นางสาวสาวิตรี วาระคำ

นักวิเคราะห์งบประมาณสำนักงานยุติธรรม

นางสาวศิริขวัญ วิเชียรพลดี

นักวิเคราะห์งบประมาณปฏิบัติการ

นายชัชวาล กิตติไธรรม

นักวิเคราะห์งบประมาณปฏิบัติการ

นายอาทิตย์ มีนงคผล

เจ้าหน้าที่งานธุรการสำนักงานยุติธรรม

นางสาววิรัตน์ ชัมโบท

เจ้าหน้าที่งานธุรการสำนักงานยุติธรรม

นางสาวอรอนงค์ ช่วยชู

เจ้าหน้าที่งานธุรการสำนักงานยุติธรรม

นางสาวอุษิตา ใจดีแก้ว

เจ้าหน้าที่งานธุรการสำนักงานยุติธรรม

การดำเนินงานที่ผ่านมา

การดำเนินงานที่ผ่านมา เน้นการสร้างวัฒนธรรมองค์กรให้หลอมรวมกันเป็นหนึ่งเดียว มุ่งเน้นการทำงานเป็นทีม พัฒนางองค์ความรู้และแลกเปลี่ยนความรู้ ความสามารถให้ใกล้เคียงกัน โดยเน้นการพัฒนาบุคลากร และฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตร สำคัญๆ ได้แก่

1) การพัฒนาข้าราชการรัฐสภาสามัญของสำนักงานงบประมาณของรัฐสภา ระหว่างวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2558 – 31 มีนาคม 2558

2) หลักสูตร พัฒนาบุคลากรด้านการวิเคราะห์งบประมาณและการคลัง โครงการพัฒนาบุคลากรสถาบันวิเคราะห์งบประมาณประจำรัฐสภา ระหว่างวันที่ 2 เมษายน 2558 – 25 มิถุนายน 2558 สถาบันพระปกเกล้า เงินทุนสนับสนุนจากสถาบันธนาคารโลก

3) การอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การเพิ่มศักยภาพการดำเนินงานวิจัยและการประเมินผล ระหว่างวันที่ 14 – 17 ธันวาคม 2558

4) การอบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตรการวิเคราะห์เศรษฐกิจมหภาค ระหว่างวันที่ 21 – 24 มีนาคม 2559

ผลการปฏิบัติงานที่สำคัญ

1. เข้าร่วมประชุม

1.1 คณะกรรมาธิการเศรษฐกิจ การเงิน การคลังและงบประมาณ สภาปฏิรูปแห่งชาติ

1.2 คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559

2. จัดทำเอกสารวิชาการ เอกสารวิเคราะห์งบประมาณ เอกสารวิเคราะห์ทุนหมุนเวียนของส่วนราชการต่างๆ

3. เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ ให้แก่ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี
4. จัดทำฐานข้อมูลด้านเศรษฐกิจ การคลัง และงบประมาณแผ่นดิน
5. เผยแพร่ผลงานทางวิชาการผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์
6. เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านเศรษฐกิจ การเงิน การคลังและงบประมาณทางระบบ FM คลื่นความถี่ 87.50 MHz สถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา

ผลงานทางวิชาการและการวิเคราะห์งบประมาณ

1. ผลงานที่สนับสนุนคณะกรรมการปฏิรูปเศรษฐกิจ การเงิน และการคลัง สภาปฏิรูปแห่งชาติ ได้แก่ รายงานข้อมูลทางวิชาการ ข้อมูลพื้นฐานด้านการงบประมาณ ปีงบประมาณ 2532 – 2557
2. ผลงานที่สนับสนุนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2559 สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
 - 2.1 รายงานการศึกษาเปรียบเทียบข้อสังเกตของคณะกรรมการในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 – 2558 แยกตามกระทรวง/หน่วยงาน
 - 2.2 รายงานทางวิชาการ ประเด็นข้อสังเกตงบประมาณด้านการพัฒนาบุคลากรประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 แยกตามส่วนราชการตามคำขอของกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฯ
 - 2.3 รายงานทางวิชาการ รายงานผลการวิเคราะห์จากเอกสารงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2559 ในมิติต่างๆ เพื่อเผยแพร่ให้กับคณะกรรมการวิสามัญฯ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติและส่วนราชการ ตลอดจนเผยแพร่บนเว็บไซต์ ดังนี้

- 1) ฉบับที่ 1/2558 กรอบแนวทางการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ของฝ่ายบริหาร
 - 2) ฉบับที่ 2/2558 การศึกษาวิเคราะห์งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559
 - 3) ฉบับที่ 3/2558 สถิติข้อมูลงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559
 - 4) ฉบับที่ 4/2558 สรุปภาพรวมเปรียบเทียบงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 – 2559 จำแนกตามส่วนราชการ (ฉบับปรับปรุง)
 - 5) ฉบับที่ 5/2558 ร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย พ.ศ. 2558
 - 6) ฉบับที่ 2/2559 วิเคราะห์ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 พ.ศ.
3. ผลงานทางวิชาการ การศึกษาวิเคราะห์เพื่อเผยแพร่สู่สาธารณชน ซึ่งเป็นการศึกษาวิเคราะห์ที่เกี่ยวข้องกับภาระของงบประมาณ เช่น การวิเคราะห์ทุนหมุนเวียนของประเทศไทย การวิเคราะห์การร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (PPP) การศึกษาการดำเนินการกองทุน การออมแห่งชาติ การวิเคราะห์การดำเนินงานและแนวทางการพัฒนากองทุนยุติธรรม กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ กองทุนอ้อยและน้ำตาลทราย กองทุนผู้สูงอายุ กองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ กองทุนสิ่งแวดล้อม กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ และทุนหมุนเวียนกับการกำกับดูแลที่ดี เป็นต้น

ตัวอย่างผลงานทางวิชาการ

รายงานวิชาการ ฉบับที่ 5/2558
ร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย
พ.ศ. 2558

รายงานวิชาการ ฉบับที่ 1/2559
ทูลหมื่นเวียงของประเทศไทย :
งบประมาณและประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

รายงานวิชาการ ฉบับที่ 2/2559
วิเคราะห์ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณ
รายจ่ายเพิ่มเติม ประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. 2559 พ.ศ.

โครงการเสวนาทางวิชาการ

เรื่อง “PBO กลไกใหม่ของรัฐสภาในการพิจารณางบประมาณแผ่นดิน”

รายงานวิชาการ ฉบับที่ 3/2559
รายงานการวิเคราะห์การร่วมทุน
ระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน
(Public Private Partnership : PPP)

รายงานวิชาการ ฉบับที่ 4/2559
การศึกษาดำเนิน
การกองทุนการออมแห่งชาติ

รายงานวิชาการ ฉบับที่ 6/2559
การวิเคราะห์การดำเนินงาน
และแนวทางการพัฒนากองทุนยุติธรรม

รายงานการวิเคราะห์ ฉบับที่ 1/2559
การวิเคราะห์ประเด็นข้อสังเกต
ของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่าง
พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. 2557 - 2559

ทิศทางการดำเนินงานของสำนักงบประมาณของรัฐสภา

การทำงานของรัฐสภาจำเป็นต้องมีเครื่องมือในการตรวจสอบงบประมาณที่เสนอโดยฝ่ายบริหาร ดังนั้น เพื่อให้การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณฯ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง สำนักงบประมาณของรัฐสภาจะต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นกลาง เป็นมืออาชีพ และเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย

อย่างไรก็ตาม สำนักงบประมาณของรัฐสภาควรจะมีการพัฒนาระบบวิเคราะห์งบประมาณควบคู่กับสำนักงบประมาณของฝ่ายบริหาร เพื่อเป็นการยืนยันความเหมาะสมของการจัดทำงบประมาณ ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์งบประมาณ ติดตาม ตรวจสอบ การบริหาร งบประมาณของฝ่ายบริหาร ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่รัฐสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบ

นอกจากนี้ สำนักงบประมาณของรัฐสภาจำเป็นต้องสร้างเครือข่ายนักวิเคราะห์นโยบายจากภายนอก นักวิจัยของสถาบันการศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสำนักงบประมาณ รวมทั้งนักวิชาการทางด้าน การงบประมาณที่มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับ

ปัจจุบัน สำนักงบประมาณของรัฐสภา ได้นำระบบบริหารจัดการเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ (e-Document Management System) เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์งบประมาณในด้านต่างๆ ซึ่งสำนักสารสนเทศ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้พัฒนาระบบมา ใช้ในการบริหารจัดการข้อมูลต่างๆ โดยบุคลากรภายในสำนักงบประมาณของรัฐสภาได้บูรณาการข้อมูลระหว่างกัน เพื่อดำเนินการตามภารกิจของสำนักงบประมาณของรัฐสภา

ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ และเป็นเครื่องมือในการสนับสนุนการทำงานเป็นทีม และใช้เว็บไซต์ (<http://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parbudget>) เป็นช่องทางหนึ่งในการเผยแพร่ผลงานของสำนักงบประมาณของรัฐสภา

แผนการจัดทำผลงานทางวิชาการ

จากการสำรวจความพึงพอใจและความคาดหวังของสมาชิกนิติบัญญัติแห่งชาติ ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงบประมาณของรัฐสภา และตามแผนปฏิบัตินโยบายประจำปี พ.ศ. 2559 ได้กำหนดแผนการจัดทำผลงานวิชาการ ดังนี้

1. รายงานวิชาการ/การวิเคราะห์ เพื่อสนับสนุนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 เช่น รายงานการวิเคราะห์ข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ พ.ศ. 2557 – 2559 การวิเคราะห์งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 รายงานสถิติข้อมูลงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2560 รายงานวิเคราะห์การเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2555 – 2559 เป็นต้น
2. ผลงานวิชาการ ที่เป็นโครงการและนโยบายสำคัญ และมีผลกระทบต่องบประมาณแผ่นดิน เช่นการจัดสรรงบประมาณด้านการวิจัยและพัฒนา การจัดสรรงบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัด รายงานการศึกษาทุนหมุนเวียนของประเทศไทย การวิเคราะห์งบประมาณในลักษณะบูรณาการ เป็นต้น
3. เอกสารวิชาการอื่นๆ เพื่อศึกษาวิเคราะห์รายงานทั้งด้านเศรษฐกิจ การเงิน การคลัง และงบประมาณแผ่นดิน

การกำหนดรูปแบบการจัดทำผลงานวิชาการ ของสำนักงบประมาณของรัฐสภา

1. รายงานวิชาการสำนักงบประมาณของรัฐสภา

เป็นเอกสารวิชาการที่จัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับ เศรษฐกิจ การเงิน การคลัง และงบประมาณ รวมทั้งกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับการเงิน อย่างเป็นระบบตามหลักวิชาการ โดยเป็นการศึกษา วิเคราะห์ เปรียบเทียบ ประมวลข้อมูล การลำดับเหตุการณ์ ให้ข้อเท็จจริง/ สติติ จากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิหรือทุติยภูมิต่างๆ เพื่อสนับสนุน การปฏิบัติงานด้านนิติบัญญัติของสมาชิกรัฐสภาและเผยแพร่แก่ประชาชน ทั่วไป

2. รายงานการวิเคราะห์สำนักงบประมาณของรัฐสภา

เป็นเอกสารกึ่งวิชาการที่เป็นการศึกษารวบรวม วิเคราะห์ ข้อมูลเฉพาะเรื่อง เช่น ประเด็นตามข้อร้องขอของสมาชิกรัฐสภา หรือ คณะกรรมการ/อนุกรรมการด้านต่างๆ เพื่อสนับสนุนสมาชิกรัฐสภา หรือคณะกรรมการ/อนุกรรมการในการพิจารณาเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ เศรษฐกิจ การเงิน การคลัง และงบประมาณ และเพื่อเผยแพร่แก่ ประชาชนทั่วไป

3. PBO Policy Brief

เป็นเอกสารที่สรุปและเรียบเรียงจากรายงานวิชาการสำนัก งบประมาณของรัฐสภาเป็นหลัก หรืออาจนำมาจากรายงานการวิเคราะห์ สำนักงบประมาณที่มีเนื้อหาสาระสมบูรณ์ในรูปแบบที่เข้าใจง่าย เนื้อหา กระชับ และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดทำ PBO Policy Brief คือ การส่งผ่านข้อมูล ผลการวิเคราะห์ และข้อเสนอแนะ เพื่อประกอบการ ตัดสินใจในกระบวนการนิติบัญญัติ

4. Budget Watch

เป็นเอกสารสรุปข่าวสาร ความเคลื่อนไหวด้านเศรษฐกิจ การเงิน การคลังจากการประชุม หรือหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

5. นานา สาระ: งบประมาณ

เป็นเอกสารข่าวสรุปและเรียบเรียงข่าวสาร ความรู้ต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานตามภารกิจสำนักงานงบประมาณของรัฐสภา เช่น ความรู้เกี่ยวกับระบบงบประมาณ การจัดทำงบประมาณ เป็นต้น

6. มติคณะรัฐมนตรี

เป็นเอกสารข่าวสรุปประเด็นสำคัญของมติคณะรัฐมนตรีที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงานงบประมาณของรัฐสภา เช่น ร่างกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีด้านเศรษฐกิจ สังคม และด้านอื่นๆ ที่มีผลกระทบต่อ การการเงิน การคลัง งบประมาณของแผ่นดิน การปฏิบัติงานของสำนักงานงบประมาณของรัฐสภา หรือการศึกษาวิเคราะห์ทางวิชาการ ซึ่งมีการติดตามสรุปมติสัปดาห์ละ 1 ครั้ง

ประโยชน์ที่ฝ่ายนิติบัญญัติจะได้รับจากสำนักงานงบประมาณของรัฐสภา

1. รัฐสภามีหน่วยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงวิชาการประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี การติดตามประเมินผลงบประมาณ ซึ่งจะทำให้เกิดมีความน่าเชื่อถือ ทันสมัย และมีความต่อเนื่อง
2. เสริมสร้างกลไกทางสถาบันเพื่อสร้างหลักประกันที่เชื่อถือได้ (Credible Commitment) ว่าการใช้จ่ายภาครัฐจะอยู่ในระดับที่เหมาะสม เกิดประโยชน์ทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม (Creative Economy)
3. เสริมสร้างความเข้มแข็งในกระบวนการงบประมาณของฝ่ายนิติบัญญัติ เพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารราชการแผ่นดิน
4. มีกลไกการตรวจสอบถ่วงดุลระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติกับฝ่ายบริหาร ก่อให้เกิดธรรมาภิบาลในการบริหารราชการแผ่นดิน

สำนักงานงบประมาณของรัฐสภา

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

<http://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parbudget>

โทร. 0 2244 2222 โทรสาร 0 2244 2088